

Váradi Zoltán, honismereti szakkörünk egyik alapítója (1897–1983)

Ismét szegényebb lett a honismereti mozgalom egy lelkes aktívával, aki talán a legidősebbek közül, szinte haláláig részt vett a munkában.

Váradi Zoltán Jászárokszálláson született 1897. október 19-én, de szülőfalujában nem sok időt töltött. Korán árvaságra jutott, így Jászapátiba került, ahol nagybátyja nevelte. A gimnáziumot Budapesten végezte – ebben az időben nem működött Jászapátiban gimnázium –, majd az egri tanítóképzőbe került. Közbejött az első világháború, ahol Galiciától Doberdóig, többszöri sebesüléssel bejárta egész Közép-Európát. Fél évig tanított Tiszadobon – mint kántor is működött –, majd visszajött a Jászságba és elnyerte a jászárkóhalmi kántori főállást – kántor-tanítói oklevéllel.

Jászárkóhalminak vallotta magát, hiszen 1919 novembere óta itt élt, több mint hat évtizeden keresztül. 17 éven át vezette a dalkört, amely sikeresen szerepelt több neves dalversenyen (Szeged, Debrecen stb.), amint ezt a különböző serlegek is mutatják. 1934-től a kántorságot a tanításra cserélte, és ehhez hű is maradt egészen nyugdíjba vonulásáig. Volt, akinek még a nagyapját is tanította a faluban. 1950-ben rövid ideig a Jászberényi járási Tanácsnál dolgozott, de a szíve visszahívta a községbe, újra tanított, és általános iskolai igazgatóhelyettesé válasszatták meg. Az is maradt 1963-ig, amikor – már több évvel túl a korhatáron – nyugdíjba vonult. Ekkor sem választotta a tétlenséget, tanácselnök-helyettes lett, tanácsstag, népfront-munkatárs volt, szinte nem akadt olyan társadalmi tisztség a faluban, amelyet hosszabb-rövidebb ideig be ne töltött volna.

Ekkor nyílt lehetősége arra is, hogy élete nagy vágya teljesüljön: néhány lelkes patriótával megalakította a honismereti szakkört. A szakkör a legalkalmasabb időszakban alakult meg, ekkor – 1963-ban – nyílt meg ugyanis a tiszavirágéletű jászárkóhalmi gimnázium. Megvolt a tagság is: a gimnazisták közül többen érdeklődtek a történelem, a honismeret iránt. Sajnos, két év múlva megszűnt a gimnázium, és ez magával vonta a gimnazisták ingázását, aminek következtében egyre inkább elmaradtak. Át kellett szervezni a szakkört, ekkor lépett be néhány idősebb férfi, majd nő, és így folyt tovább a munka.

A szakkör a két évtized alatt jelentős sikereket ért el, amit bizonyít a számtalan közös és egyéni pályadíj, a különböző kitüntetések, amelyek közül a legnagyobb elismerést az 1979-ben odaítélt megyei Közművelődési Díj jelentette. Váradi Zoltán szinte minden társadalmi elismerést megkapott az Ortutay Gyula-émlékéremig bezárólag, legjobban mégis annak örült, hogy községében elsőként ő kapta meg a Jászárkóhalmi Községért kitüntetést. 1983 tavaszán – tehát 86 esztendőskorában – már emlegette, hogy egészségi állapota nem engedi tovább a munkát, megvárja a szakkör 20. évfordulóját, és az ünnepségen átadja a szakkör zászlaját. Akkor talán még nem is gondolta, hogy mennyire igazra lesz, éppen a 20. évforduló alkalmával rendezett 2. Horváth Péter-nap előadásai közben kaptuk halálhírét.

Néhány hónapos súlyos betegsége kivételével, szinte élete utolsó percéig, részt vett a munkában, halálos ágyán utolsó kérdései is a szakkörhöz kapcsolódtak. Két nappal születésnapja előtt, 1983. október 17-én hunyt el. Váradi Zoltán emlékét a jászárkóhalmi Horváth Péter Honismereti Szakkör megőrzi, a jelenleg leltározás miatt nem látogatható kiállítóteremben elhelyezzük életének dokumentumait.

Fodor István Ferenc